

2016' da EBELİK VE HEMŞİRELİK

SES Genel Merkezi

Ebeler ve hemşireler olarak; hastanelerde ve birinci basamak sağlık hizmetleri alanında iş ve gelir güvencesizliği, yoğun nöbetler, angarya, düşük ücret ve riskli çalışma koşulları, performans, neoliberal toplam kalite yönetimi anlayışı ve emekliliğe yansımayan ek ödemeler gibi sorunlar ile yüz yüzeyiz. Sağlık alanında neoliberal dönüşümü gerçekleştiren AKP Hükümetleri eliyle yaratılan bu tablo sağlık hizmetinin her şeyden önce bir ekip hizmeti olduğunu yok sayan ve sağlığı metalaştırmaya çalışan bir anlayışın ürünüdür.

İş yükümüz çok!

Sağlık Bakanlığı'nın 2013 istatistiklerine göre, Türkiye'de 139 bin 544 hemşire ve 53 bin 427 ebe aktif olarak çalışıyor (bu konuda erişilebilir istatistiklerin 2013'ten beri güncellenmemesi önemli bir sorundur). Türkiye'de 100 bin kişiye düşen ebe-hemşire sayısı 252 kişidir. AB ülkelerine bakıldığında ise 100 bin kişiye düşen ebe-hemşire sayısı ortalama 836'dır. Yani Türkiye'de çalışan ebe-hemşireler AB ülkelerine göre 4 kat daha yoğun iş yükü ile karşı karşıyadır.

Personel açığı kadrolu istihdamla kapatılmalıdır!

Kamu hastaneleri, her yıl artan hasta sayısına karşın yetersiz hemşire kadrosu nedeniyle ihtiyacı karşılayamamaktadır. Yeterli hemşire ve ödenek olamamasından dolayı bazı hastanelerde servisler kapatılmakta, personel sayısının düşüklüğü nedeniyle emekçiler yoğun nöbetlere, ağır işi yüküne ve şiddete maruz kalmaktadır.

Güvencesizlik yaygınlaşıyor!

Vekil, 4/C'li istihdam edilen veya aile sağlığı merkezlerinde kamu dışı aile sağlığı elemanı olarak çalıştırılan biz ebe-hemşirelerin, kadro ve güvence beklentisi 2016-2017 toplu sözleşmesinde de karşılanmamıştır. Taşeron işçilere kadro düzenlemesine ilişkin çalışmalarda da bu statülerde çalışan ebe/hemşireler kapsam dışı bırakılmıştır. Ucuz maliyetler taşeron şirketlerden hizmet alımının en önemli sebebidir. Kamu sağlık alanında taşeron şirketler aracılığıyla hizmet alımının derhal sonlandırılması ve tüm çalışanların kadrolu istihdam edilmesi öncelikli talebimizdir.

Şiddet kaderimiz değil!

14 Mayıs 2012 ile 9 Mart 2015 arasındaki Beyaz Kod verilerine göre günde en az 31 sağlık çalışanı şiddete uğramaktadır. Sağlık alanında şiddete en fazla maruz kalan kesim ise biz ebeler ve hemşireleriz. Hükümetin yeni düzenlemesine göre, taşeron işçilerin ve intörnlerin sağlıkta şiddet konusunda devletten hukuki yardım almaları engellenmektedir. Sağlık emekçileri arasında meslek, kıdem ve kadro açısından ayrımcılık yapılması kabul edilemez bir tutumdur.

Hekimlerden ebe-hemşirelere yönelen şiddet, hemşirelerden hemşirelere yönelen şiddet, sağlık emekçileri arasında çalışma barışının nedenli bozulduğunun önemli bir göstergesidir. İşyerlerinde sağlık emekçileri arasında dayanışmanın ortadan kalkmasının temel sebeplerinden biri, neoliberal sağlık politikalarıdır.

Her gün her an fiziksel, biyolojik ve kimyasal risklerle karşı karşıyayız!

7 gün 24 saat hizmet verilen kamu sağlık alanında başta biz ebe ve hemşireler olmak üzere tüm sağlık emekçileri depresyon, anksiyete bozuklukları, tükenmişlik sendromu, fiziksel sağlık sorunları ile yüz yüzedir. Ameliyathane, acil servis, pediatri, yoğun bakım, cerrahi klinikler ve laboratuvarlar risklerin daha yoğun olduğu birimlerdir. Bunun yanında ameliyathanede çalışanlarda kas iskelet sistemi bozukluklarına daha sık rastlanmaktadır. Ayakta çalışma ve aşırı çalışma ile ortope-

dik sorunlar birbiriyle doğrudan ilişkilidir. Onkoloji ve psikiyatri servislerinde çalışanlarda duygusal yük oldukça yüksektir.

Ebe ve hemşireler olarak fiili hizmet süresi zammında adalet istiyoruz!

Hükümet tarafından hazırlanan tasarıda hemşirelerin sadece nöbet kapsamında yıpranma hakkından yararlandırılması planlanmaktadır. Nöbet tutmayan sağlık çalışanları fiili hizmet süresi hakkında yararlanamayacaktır. Bunun yanı sıra geçmişte çalışılmış süreler fiili hizmet süresi zammı hesabına dahil edilmeyecektir. Fiili

hizmet süresi zammının tutulan nöbete endeksli olması hükümetin bu çalışmayı ne kadar yüzeysel ele aldığını açıkça ortaya koymaktadır. Yıpranmamıza neden olan fiziksel biyolojik ve kimyasal riskleri hesaba katmayan, zamları bu risklerle orantılı biçimde ele

almayan bir düzenlemenin mevcut sorunlara çözüm getirmesi beklenemez.

Sağlık hizmeti sunulan tüm alanlarda sağlık emekçilerinin yükünü azaltacak politikaların acilen üretilmesi ve ebelik ve hemşirelik mesleklerinin "ağır ve tehlikeli işler" kapsamına alınarak derhal harekete geçilmesi gerekmektedir.

Eğitimde nitelik istiyoruz!

Hemşirelik ve ebelik alanında verilen eğitimin niteliği halkın sağlığı açısından ciddi bir tehdittir. Yükseköğretim kurumları mevcut kaynakları ile orantılı olmayan sayıda öğrenci almaya zorlanmaktadır. Lisans kontenjanları son 20 yılda 21,8 kat, toplam öğrenci sayısı 19,7 kat artarken öğretim üyesi sayısındaki artış 8 kat; öğretim elemanı sayısındaki artış ise 8,7

kat olmuştur. Hemşire öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı 1996-1997 öğretim yılında 58 iken 2015-2016 öğretim yılında 74'tür. Son 20 yılda, lisans öğrenci sayısı hızla artmasına karşın eğitici sayısı artışları bunun gerisinde kalmaya devam etmiştir.

SES olarak ebe-hemşirelere ve ebelik-hemşirelik mesleklerine ilişkin taleplerimiz:

Doğurgan nüfus başına düşen ebe sayısı ve nüfus başına hemşire sayısı mutlaka artırılmalı ve personel açığı güvenceli-kadrolu istihdam ile giderilmelidir.

Yardımcı sağlık elemanı değil, ebeyiz hemşireyiz!

Türkiye'de ebeler ve hemşireler olarak hem kamuda hem de özel sağlık alanında kendi iş tanımlarımız dışında başka işlerde de çalışmaya zorlanıyoruz. Neoliberal sağlıkta dönüşüm programı bizlerin mesleki sorunlarını daha da büyütmüş ve ebelik-hemşirelik "yardımcı sağlık elemanı" algısıyla yürütülmeye başlanmıştır. Ebelik ve hemşirelik mesleklerimizin görev sınırları belirsizleştirilerek mesleki bağımsızlığımız yok edilmektedir. Ebelik ve hemşireliğe ilişkin mesleki görev alanları netleşmeli ve meslek yasaları derhal çıkarılmalıdır.

Ebelik ve hemşirelik yasası çıkarılarak iş tanımı muğlaklıktan kurtarılmalı, ebeler ve hemşireler angarya ile daha fazla yüz yüze bırakılmamalıdır.

Ebelik ve hemşirelik meslekleri ağır ve tehlikeli işler kapsamına alınmalı, ebeler ve hemşireler adil bir biçimde fiili hizmet süresi zammından faydalandırılmalıdır.

İş yerlerimizde maruz kaldığımız her türden riske karşı güvenceli ve güvenli çalışma koşulları sağlanmalıdır.

İşyerlerinde şiddet ve taciz çerçevesinde önleyici uygulamalar yaygınlaşmalı ve hukuki yardımdan kadro durumuna bakılmaksızın istisnasız tüm çalışanlar yararlandırılmalıdır.

Her iş yerinde 24 saat açık kreş hizmeti sunulmalıdır.